Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 88
číslo 6
10. února 2008
Cena: 6 Kč

Několik čísel a perliček k 5. zasedání VIII. sněmu

5. zasedání VIII. sněmu se mj. zabývalo i otázkou, která ještě před několika lety nikomu ani nepřišla na mysl. Po celou dobu existence naší církve bylo složení všech církevních orgánů koncipováno tak, že všude musela být zastoupena minimálně polovina laiků. Zakladatelská generace totiž vždycky kladla důraz na rovnost všech členů církve (duchovních i laiků) v náboženském životě i ve správě církve. Protože naše řády považovaly za duchovní osoby s kněžským nebo jáhenským svěcením, kazatele i pastorační asistenty, najednou došlo k tomu, že počet zaměstnanců církve přesáhl počet volených laických zástupců náboženských obcí. Jak to vypadalo na tomto zasedání sněmu v číslech?

Pražská diecéze má 108 náboženských obcí. Vzhedem k tomu, že jedna obec (Praha - Holešovice) má více než 2000 členů a má právo vyslat dva delegáty, bylo na sněm pozváno 109 laických zástupců náboženských obcí. Duchovních však bylo pozváno 191. (Jen pro srovnání - z královéhradecké diecéze to bylo 66 laických zástupců a 76 duchovních, z plzeňské diecéze 40 a 43, z brněnské 42 a 58, z olomoucké 49 a 51 a z bratislavské diecéze 10 a 5). Podíváme-li se do Kalendáře Blahoslav, zjistíme, že je u řady náboženských obcí poznamenáno, že jsou administrované. Na generální synodě jsme také mohli slyšet, že jedna sestra farářka z pražské diecéze má na starost 11 náboženských obcí. Kde tedy tito duchovní působí? Nejvíce jich je při pražské diecézní radě - 66. (Jen pro srovnání - při královéhradecké diecézní radě působí 12 duchovních, při plzeňské 4, při brněnské 19, při olomoucké 7 a při bratislavské 3.)

Zbytek působí v náboženských obcích (nejvíce v oblasti velké Prahy - 42) a přesto jich je tolik administrovaných. Není pak divu, že z pražské diecéze nebylo 27 náboženských obcí na sněmu zastoupeno vůbec. To je skoro jedna celá menší diecéze. (Jen pro srovnání - z královéhradecké diecéze nebylo zastoupeno 14 náboženských obcí ze 64, z plzeňské diecéze 5 z 37, z brněnské 13 z 39, z olomoucké 23 z 45 a z bratislavské 1 ze 2.)

I účast na sněmu má svou vypovídací hodnotu. Je pravda, že někteří delegáti mohli onemocnět. Ti se však většinou omluvili. Z pražské diecéze se bez omluvy nezúčastnilo 39 duchovních a 36 laických zástupců, z královéhradecké diecéze 3 a 16, z plzeňské 5 a 11, z brněnské 24 a 9, z olomoucké 25 a 25 a z bratislavské 4 a 5. Účast svědčí mj. i o tom, s jakou odpovědností volí výroční shromáždění některých náboženských obcí své delegáty a jaký mají zájem na prosperitě celku církve.

Zapomínají na to, že jsou spoluodpovědní za všechny problémy, které se v církvi vyskytnou, protože naše církev není řízena hierarchicky (pouze nositeli úřadu t.j. duchovními), ale demokraticky - tedy za rovné účasti volených laiků (starších) a ustanovených (jmenovaných) duchovních.

Duchovní odpovídají za duchovní správu obcí a za veškerou další činnost by měla být schopná převzít odpovědnost celá náboženská obec. Vypadá to, že to, co bylo ještě nedávno v církvi samozřejmostí, dnes nechápou ani někteří duchovní, kteří v diskusi na sněmu projevili obavu, aby na příštím sněmu nebylo po přijetí novelizace Ústavy najednou více laických zástupců.

(noe)

Sněmovní bohoslužbu vedla sestra Mgr. Ema Blažková s bratrem patriarchou, večeři Páně vysluhoval biskupský sbor

K novým vztahům církví a státu

O změně vztahů mezi církvemi a státem se začalo mluvit krátce po listopadu 1989. Snad každá vláda se během svého funkčního období pokusila navrhnout zákon, který by tyto vztahy nějakým způsobem narovnal a upravil. Všechny snahy však nakonec skončily nezdarem.

I ve vládním prohlášení současné vlády mj. stálo: „Vláda podpoří církve a náboženské společnosti při plnění jejich nezastupitelné úlohy v posilování morálních a duchovních hodnot v životě české společnosti. Vláda bude usilovat o dořešení vztahů mezi státem a církvemi a náboženskými společnostmi.“ Na základě tohoto prohlášení vláda zřídila, jako svůj poradní orgán, dne 30. května loňského roku vládní Komisi pro majetkové narovnání mezi státem a církvemi a náboženskými společnostmi, jejímž předsedou byl jmenován ministr kultury a členy zástupci politických stran zastoupených ve vládě. Tato komise uložila ve svém usnesení ministerstvu kultury vypracovat návrh materiálu věcného návrhu zákona, který tuto problematiku bude řešit. Pro řešení těchto otázek byla vytvořena i církevní komise, jejímž předsedou byl ustanoven předseda České biskupské konference a arcibiskup olomoucký Jan Graubner a místopředsedou předseda Ekumenické rady církví Pavel Černý, která měla být partnerem pro jednání s vládní komisí.

Ministerstvo kultury připravilo v průběhu loňského léta návrh věcného záměru zákona, který kombinuje metodu naturální restituce formou obecného restitučního zákona a metodu finanční náhrady za nevydávaný majetek. V podstatě jde o to, že všem registrovaným církvím a náboženským společnostem bude umožněna naturální restituce v případě objektů, kde byly k 1. 1. 2007 konány náboženské obřady nebo z nich byla zajišťována duchovní správa či jiné pastorační účely. Řeholním řádům a kongregacím a jiným kněžským a řeholním společenstvím Římskokatolické církve bude umožněna naturální restituce majetku, jehož vlastníky byly a které drží stát z doby po 25. 2. 1948. Za majetek, který nelze takto vydat, dostanou církve finanční odškodnění. Výše bude sjednána formou smluvního vztahu mezi státem a církvemi a náboženskými společnostmi, kterým je v současné době přiznáno zvláštní právo být financován ze státního rozpočtu. V dohodě se církve a náboženské společnosti zřeknou veškerých dalších majetkových nároků z titulu nevydaného majetku, kterého pozbyly v době nesvobody. Po dobu 20 let od nabytí účinnosti této části zákona stát bude vyplácet církvím, které s ním uzavřou dohodu o finanční náhradě za nevydávaný majetek, příspěvek na podporu jejich činnosti. Částka vyplácená na začátku roku se bude každoročně snižovat o částku odpovídající 5 % částky vyplácené v prvním roce přechodného období. Smyslem úpravy je umožnit církvím vytvoření jistého "základního kapitálu" pro ekonomicky soběstačnou existenci v následujícím období.

Ke konečné shodě představitelů státu a všech 17 státem financovaných církví na textu věcného záměru zákona došlo loni 13. prosince. Shoda byla vyjádřena společným písemným prohlášením. Fakt, že došlo ke konsensu reprezentace státu a církví, lze označit za historickou událost. Významná je i

Dokončení na str. 3

Moje Desatero

1. Věř, že pán Bůh vidí tvoje dobré a špatné skutky, a řiď se podle toho.

2. Denně po modlitbě posuzuj své jednání, snaž se napravit to špatné, co jsi ten den udělal, hledej cestu ke druhým i k sobě. Děkuj pánu Bohu, když ti dal zdraví, lásku, přátelství lidí, na které se můžeš v nouzi spolehnout, práci, kterou máš rád.

3. Chovej se často podle sošek opiček: nevidím, neslyším, nemluvím. Často platí přísloví: mluviti stříbro, ale mlčeti zlato. Neubližuj zlým slovem, ale dobrým nešetři.

4. Dětem a rodičům dávej lásku, pohlazení i svůj čas. Svým rodičům se snaž zpříjemnit stáří, nebudou tu věčně, aby sis nikdy nemusel vyčítat, proč ses k nim nechoval lépe.

5. Se starými lidmi měj trpělivost, když ti dávají rady, někdy v nich vzpomínají na nejhezčí a nejsmutnější dobu svého života, uvědom si, že jednou dopadneš stejně.

6. Urážky pouštěj z hlavy a pamatuj si to, co ti kdo řekl dobrého, vždyť i v Bibli stojí: ty do mne kamenem, já do tebe chlebem. Když ti v životě někdo hodně ublížil, vyžaduje to od tebe velkou sílu a sebezapření, posuzuj vše neukvapeně, s nadhledem, dokážeš-li to, pokus se o to! Odolávej pokušení, nevztahuj ruku po tom, co ti nepatří, závistí si neotravuj život!

7. Jednou denně udělej to, co vyžaduje kuráž. Problémy člověka stejně zaskočí, ať se na ně připravuje nebo ne.

8. Nedělej si hlavu z toho, co tě čeká, spoléhej na Boha, bát se dopředu nemá cenu.

9. Každý den tvého života by ti měl přinést nějakou vnitřní radost, máš-li v paměti nějaký den, kdy se ti dařilo a kdy jsi byl šťastný, uvědom si jej v plné síle a počínej si tak dál. Když se ráno probudíš, řekni si, že dnešní den bude krásný, přičiním se o to ze všech sil.

10. Snaž se pomáhat, kde jen můžeš, vždycky je někdo, kdo tvou pomoc potřebuje. Přidej do svého jednání více tepla a světla a dělej vše s ohledem na jiné a nejvíce z toho zážitku budeš mít ty sám!

Libuše Hrdličková

Malé úvahy o toleranci 16.

Vánoční období bych ráda ukončila svojí polemikou namířenou proti betlémům. Začínám být na ně alergická. Všimli jste si, co se jich kolem nás o Vánocích vyrojilo? Ano, kdysi bývaly časy, kdy jsme s mým manželem společně o Vánocích obcházely pražské kostely a těšili se spolu z vystavených betlémů. Byli jsme docela i pyšni na to, že pověst o českých betlémech a betlémářích daleko překročila hranice naší země a že se jejich sláva až hvězd dotýkala.

Když jsem si před několika lety náhodou přečetla v jedné historické publikaci, že Josef II. stavění betlémů zakázal, velice mne to pohoršilo. Takhle se chová osvícený panovník? Zakázat lidem něco tak půvabného a milého? To se přece nedělá! Byla jsem z toho zmatená. Jak jen mohl? Vždycky jsem se domnívala, že to byl velice zbožný člověk. Tento jeho vskutku státnický čin jsem pochopila teprve v poslední době.

Všimla jsem si totiž, že čím méně má naše země opravdu zbožných lidí, tím více máme betlémů. Perníkových, kamenných, chlebových, dřevěných, háčkovaných, hliněných, papírových atd. atd. Stal se z toho koníček. Úplná betlémománie. Kolem Vánoc jich máme všude jak naseto. Loni byla dokonce i Betlémská kaple plná betlémů. Slyšela jsem o rodině, která v paneláku věnovala celý jeden pokoj na to, aby měla kde skladovat svou sbírku betlémů. Pěkně v suchu a teple, zatímco se někde na světě rodila neviňátka bez střechy nad hlavou. Jsou mistři, kteří vyrábějí betlémy téměř v životní velikosti a tak jejich skladování zabere celou stodolu.

Pojednou jsem pochopila, že ten Josef II., šetrný, zodpovědný, přísný a pracovitý člověk se na to všechno nemohl jen tak klidně dívat. Viděl, jak ti hospodáři docela propadli tomu kouzlu tvůrčí fantazie. Zlaté české ručičky! Složité mechanismy dokonce ty betlémy rozhýbaly! Znáte chlapy. Musela to být báječná zábava. Až na to, že bylo také třeba opravit střechu, poklidit hospodářství, nanosit vodu, utkat pytle a opravit všechna ta kolečka, co se polámala. Jenže nebyl čas. Neboť se vyřezávaly další a další ovečky a postavičky. Rozzlobené selce se pak dalo namítnout, že všechna ta činnost je nanejvýš záslužná. Děje se tak pro větší slávu Boží.

Rozumím Josefu II. Byl to osvícený panovník a velice zbožný. Věděl své, když ty betlémy zakázal. Plně s ním souhlasím. I ta dnešní záliba v betlémech má totiž s Pánem Bohem jen tolik společného, jako třeba modelové kolejiště. Je to pěkná hračka, záliba, využití volného času. Jenže asi důležitější by bylo přivádět lidi k opravdové víře. Proč? Třeba proto, aby matky a otcové neodkládali svá neviňátka do kontejneru. Nezabíjeli, nezneužívali a netýrali své děti. Je toho tolik, že se bojím o tento svět.

Jindřiška Kubáčová

Přečtěte si v Bibli

Naše církev náleží k reformačním církvím, které mají za základ zbožnosti Písmo svaté. Ale v některých našich náboženských obcích se bohužel nekonají biblické hodiny. Proto postupně předložíme několik programů pro ty věřící, kteří se doma sami chtějí sblížit s Biblí. Věříme, že tato četba je bude inspirovat k zamyšlení a modlitbě.

(pokračování z minulého čísla)

Starý člověk (2)

Znovuzrození je možné i ve stáří – Nikodém.

J 3,1-8

Šediny jsou známkou důstojnosti.

Př 20,29

Jací mají být starší muži, jaké mají být starší ženy mezi křesťany.

Tt 2,2-3

Jak se má křesťan chovat ke starším lidem.

1 Tm 5,1-2

Chválit Boha mají starci i mladí.

Ž 148,12-13

Kdo je spjat s Hospodinovým domem, ještě v šedinách ponese plody a bude svědčit o Bohu.

Ž 92,14-16

Bůh slibuje svým věrným, že je až do stáří bude nosit a ulehčovat jim věk.

Iz 46,3-4

Ani ve stáří mě, Bože, neopouštěj, dokud neseznámím mladé pokolení s tvými skutky.

Ž 71,9.17-18

***

Zpěv a hudba

Hospodina mají lidé chválit na všech nástrojích.

Ž 150

Prorokyně Mirjam, sestra Áronova hraje na bubínek, tančí a střídavě s muži prozpěvuje Hospodinu díky za šťastný přechod přes moře.

Ex 15,19-21

Hra na harfu, buben, píšťalu a citaru sloužila k vyvolání posvátného prorockého vytržení.

1 S 10,5-10

David hrával králi Saulovi na citaru, aby mu ulehčil v tíživé náladě.

1 S 16,14-23

Král David ustanovil hudebníky a zpěváky pro přenesení schrány smlouvy do stanu v Jeruzalémě; kněží troubili na pozouny.

1 Pa 15,16-28

Asaf a jeho bratří podle denního rozvrhu přisluhovali při bohoslužbě zpěvem ve stanu Hospodinovu.

1 Pa 16. kap.

Zpěváci a hudebníci byli rozděleni do 24 tříd.

1 Pa 25. kap.

Lid radostně pískal na píšťaly, když byl Šalomoun pomazán za krále.

1 S 1,38-40

Král Šalomoun dal udělat pro zpěváky citary a harfy z algumímového dřeva.

1 Kr 10,12

Když je Hospodinova schrána vnesena do chrámu Šalomounova, zpívají a hrají lévijští zpěváci, patřící k Asafovi, Hémanovi a Jedútúnovi, oblečení v bělostné roucho, mají cymbály, harfy a citary a 120 kněží troubí na pozouny.

2 Pa 5,11-14

Král Ása obnovil smlouvu s Hospodinem a shromáždění lidé přísahali Hospodinu s nadšeným hlaholem za zvuku trubek a polnic.

2 Pa 15,10-15

Tři mládenci Šadrak, Méšak a Abednego se neklaněli zlaté soše Nebúkadnesarově, jakmile zazněl hlas rohu, flétny, citary, harfy, loutny, dud a rozmanitých strunných nástrojů.

Da 3. kap.

Když stavitelé kladou základy při obnově Hospodinova chrámu, kněží s pozouny a levité s cymbály přitom chválí Hospodina.

Ezd 3. kap.

Posvěcení obnovených jeruzalémských hradeb je provázeno díkůvzdáním a zpěvem za doprovodu cymbálů, harf, citar a dalších nástrojů, kněží troubí na trubky.

Neh 12. kap.

O zpěvácích po návratu ze zajetí se píše, že neměli nic jiného na práci než chválit Hospodina ve dne i v noci.

1 Pa 9,33; 23,30

Krásnými písněmi jsou žalmy. Poznámky pod nadpisem určují, kdo má žalm zpívat, jaký typ písně to je a za doprovodu jakých nástrojů. Některé žalmy představují zpěv antifon, kdy jedna skupina zpěváků odpovídá druhé, někdy se oba chóry spojí ve vrcholném finále.

Ž 20; 21; 24,7-10; 111; 121; 136

Texty vybrala:
Jiřina Kubíková

(pokračování příště)

Nad Písmem

Co konáme k Božímu oslavení, máme činit radostně

Mt 6,16-18

Zamýšlíme se nad půstem. Ve své zbožnosti jsme si na ledacos zvykli. Na bohoslužby, na večeři Páně, na biblické hodiny, ale třeba také na to, že se u nás půst nebere zas až tak vážně. V současnosti Pána Ježíše dodržovali Židé půst 28 dní v roce a třeba farizeové se z pilnosti nadto postili ještě dvakrát v týdnu. Jak to tedy je? Žádá Ježíš od svých učedníků také půst nebo je toho požadavku zbavuje? Z textu evangelia neplyne, že by Ježíš půst nařizoval, ale správně usuzujeme, že půst prostě předpokládá. Předpokládá, že se jeho učedníci také postí.

Podstatou půstu je vlastně: pokání, sebekázeň, sebezapření, návrat k Bohu. Půst, jak ho Nový zákon představuje, je víc než pouhá forma. Neznamená jen odmítat stravu či nosit režný oděv a sypat si popel na hlavu a dokonce se ani nemýt. Ten, kdo se postí ze skutečného žalu nad svou nedokonalostí a hříchem, to nečiní nikdy okázale. Pravým smyslem postu, ke kterému nás naše zbožnost vybízí, vyzývá, není trýznění těla. Půst nám má pomoci poznat závažnost i těch nejmenších vin, pokořit srdce před Bohem a připomenout si Boží odpouštějící milost.

Bůh přikázal lidu Izraele: „Roztrhněte svá srdce, ne oděv, a navraťte se k Hospodinu, svému Bohu.“ Nic nám nepomůže, budeme-li si namlouvat, že svými silami, vlastnímu skutky, lze získat zásluhy nebo spasení. Když se lidé Krista ptali: „Jak máme jednat, abychom konali skutky Boží?“ odpověděl: „Toto je skutek, který žádá Bůh: abyste věřili v toho, koho on poslal.“ Pokání znamená obrátit se od sebe ke Kristu. Tak, aby v nás mohl vírou žít. Jen tak také budeme schopni (nebo jsme schopni) konat správné, dobré skutky. Protože dobrý skutek je jen ten, který neublíží druhému. Máme dávat dobrý pozor, abychom pomohli druhému, ale přitom neublížili dalšímu. Židé se na znamení půstu nemyli a nečesali, aby bylo vidět, že se právě postí. Ježíš říká: „Když ty se postíš, potři svou hlavu olejem a tvář si umyj, abys neukazoval lidem, ale svému Otci, že se postíš.“

Všechno, co konáme k Božímu oslavení, máme činit radostně a ne s nechutí. V křesťanství není nic ponurého. Jestliže křesťan svým zjevem vzbuzuje dojem politování, pak zkresluje Kristovo učení a vlastně dává ateistům argumenty. Nelze se slovy hlásit k Bohu jako Otci a přitom být smutný jako opuštěné dítě. Službu Bohu máme představovat přitažlivě. Opravdová víra, opravdová služba získává. Povězme svému Spasiteli o skrytých zápasech svého srdce. On přeci pozná pravdivost našeho citu bez vnějších znaků, bez viditelných znaků naší ubohosti. Složme své břemeno u Ježíšova kříže a pokračujme ve své cestě. Lidé se nemusí dovědět, co se odehrává mezi námi a Bohem, mezi mnou a Bohem. Konec konců, působení Ducha svatého na srdce člověka bude vždycky viditelné. Upřímné pokání dojde odpuštění, protože (jak jsme četli) - Ten, který vidí skryté – odplácí. Nemusíme se vzdávat jídla, ale musíme žít podle toho, že život je víc než pokrm a tělo víc než oděv.

Snažme se na to myslet častěji, snažme se na to myslet každý den. Ptejme se sami sebe: „Co je nejdůležitější?“ Tento náš pozemský život není všechno. To, co tu prožíváme, jsou jen věci předposlední.

Kéž nás postní kajícnost přetváří k obrazu Božímu. A jen opravdová, byť skrytá kajícnost zaručuje, že jednou nebudeme stát před tváří Boží jako tvorové nepotřební.

Věra Říhová

Bože náš,
přispěj nám svým Duchem,
abychom rozpoznávali
tvou vůli a uměli se
správně rozhodovat,
když ti předkládáme
svá provinění
a svou nedostatečnost.
Zbav nás vší okázalosti.
Prosíme, dej nám sílu
ke skutečné kajícnosti,
abychom tak byli
tvými svědky
opravdovými, prospěšnými
pro tvé Království,
které se přeci začíná
už v tomto našem životě.
Amen

Aforismiáda

Juraja J. Dovalu

* Klial, čo mu sily stačili a nešlo to, raz sa pomodlil a išlo to.

* Keď politik začne hovoriť o láske, dobre a kráse, buďme opatrní. Nemá tým na mysli altruizmus, len sa zamiloval do svojej mladej sekretárky a pravdepodobne sa chystá rozvádzať.

* Z rúk diabla je aj hora zlata prekliatím, z rúk Boha je aj štipka zeme pokladom.

*Prezident USA povedal, že chce radar. Prezident Ruska povedal, že radar nechce. Radar teraz rieši zložitú hamletovskú otázku: byť či nebyť?

* Človek stojí proti človeku, lebo si neuvedomuje, že je z toho istého vajca, len od susednej sliepky.

* Keď dnes nevedia deti, čo je Boh, zajtra nebudú vedieť, čo je etika.

* Vraj všetky vojny pochádzajú zo zla, mám ten pocit, že všetky pochádzajú zo snahy o ideál.

*Múdri nevidia veci mŕtve, ale vidia to, čo v nich ešte žije.

* Rasizmus je rakovina, kde biele bunky požierajú čierne a čierne biele, až nakoniec skolabuje celý organizmus.

* Diktátorských vodcov bolo mnoho a väčšinou končili rovnako. Vytvorili divoké stáda, ktoré svojich tvorcov nakoniec zhltli, požuli a vydávili na periférium dejín i kozmu.

* Ľudské sny sú ako snehové vločky, čisté, ale rýchlo sa roztápajúce.

Z kazatelského plánu

1. neděle postní – Invocavit

Před tebou půjde tvá spravedlnost a za tebou se bude ubírat Hospodinova sláva.

Iz 58,8b

První čtení: Iz 58,5-7
Druhé čtení: 1 Pt 2,13-16
Evangelium: Mt 6,16-18
K obětování: 1 Tm 1,12-14
K požehnání: 1 Pt 1,18-21

Církve a globální spravedlnost

Koncem loňského roku uspořádala Ekumenická akademie Praha v rámci projektu Pražská škola alternativ studijní den s názvem "Církve a globální spravedlnost". Konference byla zaměřena na objasnění role církví při úsilí o spravedlnost ve světě a pozváni byli dva evropští odborníci, aby představili dva koncepty celosvětové solidarity.

Protože oba přednášející pocházejí ze zahraničí, probíhaly jejich přednášky v anglickém jazyce; aby opravdu všichni z publika rozuměli, musel organizátor ThDr. Jiří Silný přizvat tlumočníky a stalo se, že o tuto "službičku" požádal i mne. Účastnila jsem se tedy tentokrát v roli pro mne nezvyklé a měla jsem možnost vyzkoušet si, jak náročná to je práce. Opravdu zvláštní náhodou se stalo, že můj kolega pro ten den, rodilý mluvčí žijící již nějakou dobu v České republice, se jmenoval Peter Stephens, což je v angličtině přesná mužská obdoba mého jména.

Účastníci se sešli v prostorách Evangelické teologické fakulty UK v dosti nehojném počtu (kolem deseti lidí), což se v konečném důsledku ukázalo jako výhoda, protože vše bylo mnohem osobnější. Program začínal příspěvkem paní Isabelle Duquesne, ředitelky pařížského Centre Lebret/ Développement et Civilisations. Toto centrum staví na celoživotním díle dominikánského kněze Louis-Joseph Lebreta, který svými myšlenkami o rozvoji člověka jako celé osobnosti a pokroku celého lidstva podnítil vznik papežské encykliky o rozvoji národů z roku 1967 - Populorum Progressio. Paní Duquesne sdělila účastníkům informace o práci svého centra v Paříži a dále srovnáváním hlavních myšlenek encykliky s dnešní situací ve světě dokázala, nakolik je Populorum Progressio dosud aktuální. V následné diskusi pak zdůraznila, že katolickou církev netvoří pouze Vatikán v čele s papežem, nýbrž právě řadoví členové, jejichž postoj k sociálním otázkám se často liší od oficiálních stanovisek Vatikánu – a to zejména tím, že řadoví katolíci se i před vydáním této encykliky z roku 1967 vlastními silami zasazovali o sociální spravedlnost.

Po zhruba dvouhodinové pauze na oběd jsme se znovu sešli, abychom pokračovali druhou přednáškou. Prezentaci připravil pan Michiel Hardon, odborník ze Světové rady církví, a po stručném shrnutí, co to vlastně Světová rada církví je, nám představil dokument AGAPE (zhruba přeloženo jako Alternativní globalizace obracející se na národy a Zemi). Tento projekt shrnuje výsledky několikaletého procesu zaměřeného na otázky globalizace a vyzývá členské církve SRC, aby jednaly společně v zájmu vymýcení chudoby a nerovnosti, za spravedlnost v mezinárodních vztazích, za odpuštění dluhů chudých zemí apod. Pan Hardon s účastníky probral zápory současného neoliberálního ekonomického paradigmatu a stejně jako paní Duquesne vyzdvihl, že za současného uspořádání se propast mezi bohatými a chudými neustále zvětšuje. Promluvil o významu spravedlivého obchodu, nutnosti regulovat finanční trhy a dále o tom, že bohaté státy by měly platit za škody, které páchají na poli ekologie, neboť zdroje jsou od Stvořitele a jsou zde pro všechny.

Navazující diskuse se postupně přetavila v zajímavou výměnu zkušeností mezi kulturami, protože účastníci se snažili dát dohromady seznam možných aktivit, které by napomohly sociální spravedlnosti ve světě. Stojí za povšimnutí, že závěrečná hodina se odehrála pouze v angličtině, jelikož ta špetka lidí, kteří tento jazyk neovládají, v průběhu dne odešla.

Celá akce probíhala díky malému počtu účastníků v podobném duchu jako rodinná sešlost, ozřejmili jsme si mnohé sociální problémy současné společnosti a přesvědčili se, že ať protestant nebo katolík, základní křesťanské myšlenky jsou nám všem společné. Doufám, že konference o církvích a globální spravedlnosti byla pro všechny účastníky stejným přínosem jako pro mne.

Petra Štěpánová

Několik slov k básnickým sbírkám

Básnické sbírky PhDr. Olgy Nytrové a RNDr. Markéty Hlasivcové voní novou dobou a jsou integrovány v rámci třetí dimenze, jež dokazuje jejich oddanost a věrnost Bohu, neboť jsou podle mého názoru nejen v podobě církevně náboženské, ale dennodenně opakovanými modlitbami obou autorek za budoucnost a kvalitu světa jako Božího stvořitelského plánu, a já mohu jen při jejich čtení dostávat tu křišťálovou vodu z malé prorubské studánky, ze které jsem nosila plné kýble pramenité vody do domu tety a babičky v orlickém podhůří městečka Potštejn. Víra v pána Boha těchto dvou velmi talentovaných autorek je zářným příkladem praktikovaného křesťanství. Co se týká zvolených druhů verše a jeho aplikace v rámci těchto dvou básnických děl, pak nemohu opomenout, že jen žasnu, jak klasicky a umělecky rozvíjí tyto obě básnířky múzický rej primabalerín se vším všudy. Jsem moc ráda a ještě jednou děkuji oběma autorkám za krásný dárek vánoční a možnost si tyto verše přečíst. Tolik k oběma sbírkám a autorkám. A nyní pár slov ke každé z nich. První jsem jako dárek dostala níže jmenovanou sbírku a tou se také pokusím začít.

RNDr. Markéta Hlasivcová konkrétně mne okouzlila ve své sbírce, kterou nazvala "Světla je vždycky víc" jemností projevu a podrobnou sémanticko-logickou reflexí, jež je utříděna nejen stylisticky, ale i syntakticky, a co se týče jejích slovních obratů filigránní krajky, tak zde se láska, jemnost a pokora projevuje skoro v každé básni, a to v takových lexikálních jednotkách, že osobně mně se chce za čtenářku poděkovat, je za co, a dr. Markéta Hlasivcová ve svých verších vyslovuje svá přání, jež se týkají nás všech a i za to jí moc děkuji.

PhDr. Olga Nytrová je básnířka již zkušenější a její výběr veršů z let 2005-2007, který pojmenovala "Mince duše v úplňku" mě velmi mile překvapily. Její verše jsou prostoupeny láskou a vírou v Boha z pohledu aplikované filosofie a systematické theologie a jsou nejen reflexí, jsou i velmi niternými sděleními a vybaveny hlubokou estetickou hodnotou slova a jeho použití, která je stupňována ne emočně, ale klasicky "sol ma žor". Její všeobjímající syntéza obrazů a témat, které jsem ještě nikdy nečetla, jsou nadčasové a velmi podařené. Na takové vysoké profesionální, biblické úrovni a lidské lásce ve vztahu ke svému bližnímu PhDr. Olga Nytrová zcela zřetelně a srozumitelně jde i do tajů biblické, a tudíž i křesťanské cesty, kdy hledá shodnosti a různosti lidských bolestí, ale i radostí a to jak ve starozákonním, ale i novozákonním "biblickém třpytu".

Anna Marie Chejnovská

K novým vztahům...

Dokončení ze str. 1

skutečnost, že všech 17 státem financovaných církví se mezi sebou dohodlo na rozdělení finanční náhrady za nevydávaný majetek (83 miliard Kč, které se budou vyplácet v průběhu 60 let s úrokem 4,85 % ročně).

Vláda věcný záměr zákona schválila jednomyslně 23. ledna. Dalším krokem je vypracování paragrafového znění zákona, který bude předložen co nejdříve tak, aby materiál projednal parlament ještě do letních prázdnin. S účinností zákona se počítá od 1. ledna 2009.

Pro naši církev to znamená, že na základě příslušného zákona bychom měli dostávat maximálně 189 milionů ročně – po dobu celých 60 let. Z přijatých finančních prostředků však musí být vytvořen majetek, který zajistí náklady na budoucí platy duchovních a dalších zaměstnanců církve a vytvoří prostředky na pomoc zahraničním náboženským obcím a na další církevní aktivity.

Návrh záměru zákona byl projednán i na 5. zasedání VIII. sněmu. Sněm za předpokladu, že zákon bude přijat, zmocnil církevní zastupitelstvo k rozhodnutí o přistoupení k podpisu smlouvy o finančním vyrovnání se státem. Rozhodl rovněž, že v případě podepsání této smlouvy neuplatní žádný útvar církve svůj restituční nárok ve smyslu výše zmíněného zákona.

Teď zbývá jen dobře promyslet, jak finanční prostředky co nejlépe zhodnotit tak, aby naše církev zajistila svou existenci i v budoucnosti.

(noe)

Br. farář Zdeněk Lulek, br. biskup Štěpán Klásek a br. Vladislav Pek (zleva)

Radostná událost v Chrudimi

V tomto vánočním čase, čase nadějí a radosti z narozeného Spasitele, jsme v našem Husově sboru v Chrudimi dne 20. ledna vítali br. jáhna Vladislava Peka.

Bratr Vladislav Pek přijal 30. prosince jáhenské svěcení a k 1. lednu letošního roku nastoupil do duchovenské služby v královéhradecké diecézi. Slavnostní bohoslužbu vedli br. biskup Štěpán Klásek, br. farář Mgr. Zdeněk Lulek a br. jáhen Vladislav Pek, který byl při bohoslužbě uveden br. biskupem do duchovenské služby v naší náboženské obci.

Při této radostné události zpíval pěvecký sbor a dětský pěvecký sbor při naší náboženské obci pod vedením br. Malíka.

Bratr biskup popřál bratru Pekovi ve službě církvi Boží požehnání. Bratr farář Lulek, který v naší náboženské obci slouží padesát let, mu popřál, aby se mu v královském věnném městě Chrudimi líbilo a aby zde našel nový domov jako on sám. My všichni mu přejeme, aby úspěšně dokončil studium na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

Po dobu studia bude br. Vladislav Pek společně s br. farářem Lulkem sloužit při bohoslužbách.

Toto radostné dopoledne jsme zakončili krátkým posezením v modlitebně na farním úřadě při kávičce, čaji a různých dobrotách.

Rada starších náboženské obce Chrudim

Naše recenze

Erasmus Rotterdamský:
O svobodné vůli – De libero arbitrio
nakladatelství Oikoymenh,
Praha 2006, 277 str.

Českému čtenáři je poprvé zpřístupněna v překladu Karly Korteové velice důležitá část polemiky mezi Erasmem Rotterdamským a Martinem Lutherem. Úvodní studie a poznámky pochází z pera Davida Sanetrníka. Nastiňuje několik aspektů celé polemiky. První je samozřejmě historický, pojednávající o vývoji vztahů mezi slavným humanistou a neméně proslulým reformátorem. O peripetiích nejrůznějších útoků stoupenců Luthera na Erasma, ochladnutí vztahů mezi nimi, genezi všech odpovědí na předcházející polemiky, vyostřující se charakter celého dialogu, který přerostl až v osobní spor. Druhým aspektem studie je myšlenkové souputnictví humanismu a počínající reformace. David Sanetrník se zabývá biblickým humanismem jako specifickou podobou humanismu renesančního, včetně zájmu o studium jazyků. Popisuje centra humanistické vzdělanosti a školy, překlady biblických spisů z původních jazyků. Třetím aspektem je dílo a myšlenkový svět samotného Erasma. Čtenář se dozvídá o myšlenkovém kontextu Erasmových překladů Písma a jeho pojetí philosophiae Christi jako teologie, v níž: „Nikomu není zapovězeno být teologem.“ Čtvrtým je potom pohled samotného Erasma na teologii Lutherovu a jejich vztah a posléze i postavení Erasmem zamýšlené nápravy křesťanstva mezi Římem a Lutherem.

Samotný spis je podán zrcadlově latina – čeština. Ve své podstatě je ústředním tématem Písmo a především pojetí jeho interpretace. Pro dialog s Martinem Lutherem si slavný humanista dobře uvědomoval, že při Lutherově neuznání církevní tradice není jiné pole možné. Jádro pojednání je pak v různých pohledech na interpretaci Písma. Lutherovo doslovné čtení oproti Erasmovu skepticismu k naprosté jistotě člověka o významu textu, který čte.

Zpřístupnění pojednání O svobodné vůli je záslužným činem pro pochopení vztahů humanismu a reformace a počátečního vývoje reformační teologie. Samozřejmě i v jejich odlišnostech, tedy v pohledu na interpretaci Písma a ve vnímání člověka. Zajímavým pozadím celé polemiky je potom i sama osobnost Erasma Rotterdamského.

Jan Rokyta

Zprávy

Guyana – země modliteb

Budete-li mít zájem uspořádat společné modlitební setkání Světového dne modliteb a dozvědět se více o vzdálené Guayaně, můžete se obrátit na předsedkyni Českého výboru SDM, naši sestru farářku Mgr. Alenu Naimanovou z Rychnova nad Kněžnou (tel.: 494 534 854, mail: naina@seznam.cz), která ráda pomůže. Materiály najdete i na www.ccsh.cz.

(red)

Doteky v Liberci

Náboženská obec Liberec zve na 74. večer cyklu "Doteky – plochy poznání", který se koná dne 29. února na faře (nám. Českých bratří 35/2).

Program:

* 16.30 h - Vernisáž výstavy výtvarníka Bohumila Míče "Pastely a kresby". Dramaturgii a realizaci výstavy zajišťuje Artefaktum cz. - Hudba: Mgr. Petr Trunec.

* 18.00 h - kompozice slova a hudby - Erazim Kohák, "Kdo je statečný…? Dopisy životu" Účinkují: Alfred Strejček a Táňa Miková.

Projekt je realizován za podpory Ministerstva kultury ČR a Statutárního města Liberec.

(rst)

Večer básní

Setkání nad básněmi, písněmi i životem bratra faráře Václava Žďárského se uskuteční ve sborové místnosti náboženské obce Červený Kostelec dne 27. února od 18.30 h.

(no)

Komponovaný večer

Náboženská obec Praha-Vršovice srdečně zve na komponovaný večer s názvem "Sekty – mýtus, hrozba, realita?" O fenoménu sekt pohovoří dr. Zdeněk Vojtíšek, zakladatel Společnosti pro studium sekt a nových náboženských směrů. Pořad se bude konat v pátek 8. února od 19 h.

(rst)

Pozvánka na recitál

Domov Horizont v Praze 6-Suchdole vás srdečně zve dne 11. února od 15 h na recitál Jaromíry Škampové "Co mají společného Leoš Janáček a Josef Suk". Oba mistři budou představeni slovem i hudbou. Domov Horizont najdete na adrese Na Vrchmezí 8, Praha 6-Suchdol.

(př)

Český lékař v Africe

Dne 18. února od 17 h se v Domově Horizont v Suchdole, Na Vrchmezí 8, Praha 6 koná přednáška "Český lékař v srdci Afriky". MUDr. Marcel Drlík prožil rok jako lékař ve Středoafrické republice a působil v místní "nemocnici". O svém působení napsal velice zajímavou a poutavou knihu. Některé příhody bude vyprávět a své povídání doplní promítáním fotografií.

(př)

Ekumenická biblická hodina

Veřejná ekumenická biblická hodina v krásných prostorách historické chalupy "Dřevěnka" v Úpici se uskuteční 13. února v 18 h. Tentokrát budeme probírat knihu Exodus - ve spolupráci s Římskokatolickou církví.

(no)

Bohoslužba v Horizontu

V sobotu 16. února v 9.30 h se koná bohoslužba v Domově Horizont, Praha 6-Suchdol. Kázáním poslouží sestra farářka z Roztok Mgr. Jarmila Kučerová.

(př)

Výlet do Anežského kláštera

Domov Horizont v Praze 6-Suchdole pořádá ve středu 27. února ve 13.30 h výlet do Anežského kláštera v Praze na cyklus komentovaných prohlídek pro seniory. Všichni jsou srdečně zváni.

(př)

Novinka na knižním trhu

Nakladatelství MOTTO vydalo fascinující náboženský thriller Michela Benoita, bývalého benediktinského mnicha, Tajemství třináctého apoštola. Pro nepřekonatelné rozdíly ve smýšlení a náhledu na víru odchází Michel Benoit z katolické církve a začne se intenzivně věnovat výzkumu a psaní. V průběhu svého bádání o Ježíšovi přichází i na třináctého apoštola, který se v náboženských textech objevuje jen velmi sporadicky. Nicméně tento muž opravdu existoval, představuje se v evangeliu Janově jako blízký přítel Ježíše a hraje velmi důležitou roli v jeho posledních dnech. Dosud byl však Ježíšův třináctý žák jen jednou velkou neznámou. Michel Benoit ve své knize uvažuje, proč tomu tak bylo - znal tajemství, které se nikdy nemělo dostat na povrch? Pro koho mohl být nebezpečný? Co obsahovala epištola, která se našla ve vatikánském archivu? Autor se snaží vytvořit na základě reálného, historicky podloženého faktu existence třináctého apoštola a záhadné epištoly - ale s fiktivními postavami a fiktivním prostředím - beletrii, jež by se mohla pokusit najít jednu z variant řešení historické otázky. Tajemství třináctého apoštola je knihou, která nabourá základy mýtu křesťanství a církve. Pro římské katolíky je nebezpečná svou upřímností, pro muslimské náboženství pravdivým zobrazením zrodu Koránu. Naopak pro ty, kdo hledají po staletí jasnost, je poučná a k zamyšlení, stejně tak pro ty, kdo si chtějí užít šťavnatého příběhu, bude kniha Tajemství třináctého apoštola Michela Benoita osvěžující lahůdkou. Kniha se stala bestsellerem ve Francii a Španělsku, nyní vychází i ve Spojených státech amerických.

(red)

Nové číslo bankovního účtu ústřední rady

43-569530217/0100

Český zápas, prosíme, platte na tento účet.
Předplatné na rok 2008: 312 Kč

Kalendarium – únor

12. 2. 1823 - Narodil se v Jimramově hrabě **Richard Belcredi** (+ 2. 12. 1902 v Gmundenu v Rakousku) - moravský šlechtic a rakouský politik, který usiloval o decentralizaci Rakouska, především pak o dohodu s Uhry.

13. 2. 1518 - Narodil se v Mohelnici **Antonín Brus z Mohelnice** (+ asi 28. 8. 1580 v Praze) - pražský arcibiskup. V roce 1426 byl vyobcován z církve pražský arcibiskup Konrád z Vechty, protože se vyslovil pro čtyři pražské artikuly. Utrakvistického arcibiskupa Jana Rokycanu (zvolen 1435, zemřel 1471) papež nikdy neuznal a pražský arcibiskupský stolec zůstal neobsazen. Až v roce 1561 jmenoval císař Ferdinand I. novým pražským arcibiskupem A. Bruse z Mohelnice a v témže roce papež jeho jmenování schválil. Od ledna 1562 se A. Brus účastnil tridentského koncilu. V jeho duchu se pak snažil o posílení Římskokatolické církve v českých zemích. Usiloval nejen o upevnění kázně a morálky kněží, řeholníků i všech věřících římských katolíků, ale také o rekatolizaci země. Doufal, že k navrácení utrakvistů do lůna římské církve by pomohlo povolení kalicha papežem. V tomto úsilí v něm nalezl Ferdinand I. oddaného, prozíravého a obratného spojence. V roce 1564 papež přijímání pod obojí povolil, ale naděje, které v to císař i arcibiskup vkládali, se nesplnily. Rozpory mezi římskými katolíky a utrakvisty, hlásícími se z valné části k lutherství, byly již příliš hluboké, než aby je tento ústupek vyřešil.

13.-14. 2. - 1783 - Vypuklo povstání na rychmburském panství ve východních Čechách, jímž vyvrcholil vleklý spor poddaných s vrchností o odvádění úročního ovsa. Proti poddaným zasáhlo vojsko.

13. 2. 1948 - Vláda vytvořila komisi k překonání rozporů (ty existovaly například v otázce osnovy zákona o národním pojištění, v návrhu školského zákona, zákona o živnostenské a zemědělské dani). Současně jednala vláda o situaci ve Sboru národní bezpečnosti. Národně socialističtí ministři upozornili na chystané přemístění obvodních velitelů SNB v Praze ve prospěch komunistů. Ministru Noskovi bylo uloženo zastavit realizaci rozkazu zemského velitele SNB o přemísťování.

13. 2. 1958 - Tajná směrnice ÚV KSČ ukládala důsledné uplatňování třídních hledisek při přijímacím řízení studentů středních a vysokých škol.

14. 2. 1543 - Narodil se v Písku **Jan Kocín z Kocinétu** (+ 26. 3. 1610 v Praze) - humanista, spisovatel a překladatel, přítel a nejpřednější spolupracovník Adama z Veleslavína, horlivý vlastenec, zbožný český bratr, který patřil k váženým a učeným českým literátům konce 16. století. Vystudoval v Praze, učil na několika městských školách a poté strávil deset let na studiích a cestách po západní Evropě. Vydal zde několik děl antických autorů a navázal četné vědecké styky. V roce 1577 se vrátil do Prahy, stal se městským písařem malostranským a pokračoval v literární práci. Zajímal se hlavně o práva a historii, ale napsal podle latinské předlohy např. i *Rozmlouvání o moru* (1582) a původní spis *Abeceda zbožné manželky a rozšafné hospodyně* (1585). K jeho nejvýznamnějším dílům patří překlady *Historie církevní* (1594) a *Kronika nová o národu tureckém* (1594), kterou připravil ve spolupráci s Veleslavínem.

14. 2. 1878 - Narodil se v Nové Pace **Bohumil Kafka** (+ 24. 11. 1942 v Praze) - sochař, jehož díla (*Mrtvá labuť, Ruina života,* 1902, *Hasnoucí hvězdy*, 1906; *Mumie, Šílení*), patří k nejhodnotnějším projevům českého secesního symbolismu. Je autorem pomníku Jana Žižky na Vítkově, který je pozoruhodný i tím, že jde (podle statistik UNESCO) o největší jezdeckou sochu svého druhu na světě.

15. 2. 1738 - Zemřel v Praze **Matyáš Bernard Braun** (* 24. 2. 1684 v Sautens u Innsbrucku) - známý barokní sochař a řezbář.

15. 2. 1763 - Na zámku Hubertsburg (mezi Drážďany a Lipskem) byla uzavřena mírová smlouva mezi Rakouskem a Pruskem, kterou skončila válka sedmiletá. Marie Terezie se definitivně zřekla Slezska a Kladska (potvrzeny výsledky míru vratislavského z roku 1742 a míru drážďanského z roku 1745), Fridrich II. musel vyklidit Sasko a zavázal se dát svůj kurfiřtský hlas synu Marie Terezie, arcivévodovi Josefovi (jako císaři II.). Počáteční vojenské úspěchy nedokázalo Rakousko zúročit na diplomatickém poli.

16. 2. 1908 - Zemřel v Martině **Andrej Kmeť** (* 19. 11. 1841 ve Bzeneci) - slovenský botanik, národopisec a národní buditel.

17. 2. 1568 - V Drinopolu (Edirne) byla uzavřena mírová smlouva mezi Maxmiliánem II. Habsburským a tureckým sultánem Selimem II., která ukončila úspěšné období turecké expanze do uherských zemí a potvrdila rozdělení Uher na část habsburskou, tureckou (budínský pašalík) a samostatné Sedmihradsko. Maxmilián se zavázal platit roční tribut ve výši 45 tisíc tolarů. Mír byl prodloužen roku 1577 a znovu 1584 (vždy na 8 let, Rudolfem II.).

17. 2. 1853 - Narodil se v Lounech **Jaroslav Vrchlický**, vlastním jménem Emil Frída (+ 9. 9. 1912 v Domažlicích) - básník, dramatik, prozaik a překladatel, který za svého života vydal 270 knih (!). Převážně psal poezii, která mu vydobyla i vůdčí postavení mezi básníky lumírovské školy a v celé české poezii 19. století.

17. 2. 1948 - Ministři tří nekomunistických stran podmínili účast na jednání vlády splněním usnesení z 13. února. Pro neúčast ministra Noska byla schůze vlády odročena na 20. února.

17. 2. 1958 - Zemřel v Olomouci **Petr Bezruč**, vlastním jménem Vladimír Vašek (* 15. 9. 1867 v Opavě) - básník.

(red)

Pro děti a mládež

Postní osmisměrka

V naší osmisměrce si připomeneme, co všechno si během postu můžeme odříct – každý sám dle své situace – a o co se v tomto období snažíme. V tajence se pak dozvíte, na co se postem připravujeme.

P	Í	A	B	T	I	L	D	O	M	S
Ř	Í	N	E	É	J	Y	Z	CH	L	O
E	O	L	Ě	Í	K	A	K	H	D	U
C	K	N	D	N	H	D	A	Í	K	S
A	Í	L	Á	Á	D	N	A	L	D	T
T	O	N	L	K	Í	I	E	L	S	Ř
I	J	K	E	Í	U	P	L	O	S	E
D	A	O	T	Ř	Y	P	B	K	CH	D
E	S	I	K	D	U	U	Y	Ě	Z	Ě
M	P	P	A	O	R	O	P	S	I	N
T	S	Ů	P	H	P	S	K	E	L	Í
E	E	L	B	I	B	Í	N	E	T	Č

hrubost
jídlo
klepy
kouření
lhaní
nákupy
pití
sladké
spěch
telka
zahálka
čtení Bible
díky
meditace
modlitba
odříkání
pokoj
půst
soustředění
zklidnění

(Řešení z minulého čísla: Budou žně.)

Jana Krajčiříková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčiříková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9; Číslo účtu pro předplatné: 43-569530217/0100